



26. marts 2021

Syddjurs Kommune
Teknik og Miljø

Høringssvar til klimahandlingsplan 2021-2024 for Syddjurs Kommune

Djursland Landboforening vil gerne kvittere for den fremlagte Klimahandlingsplan, hvor kommunen har fokus på selv at gå foran for bl.a. at inspirere andre aktører samt skabe partnerskaber. Landboforeningen vil i nedenstående adressere emner, der vedrører landbruget på Djursland, og derigennem opfordre Syddjurs Kommune til at søge realiserbare løsninger i sit videre arbejde med klimahandlingsplanen for kommunen.

Syddjurs Kommune beskriver i handlingsplanen følgende visioner for klimaindsatsen:

1. Reducere CO2 udledningen med 70 procent i 2030 og 100 procent i 2050.
2. Bidrage til, at el- og varmforsyningen skal dækkes 100 % af vedvarende og bæredygtig energi i 2035.
3. Tilpasse byer og land til fremtidens klimaudvikling med stigende havvand og vådere vejr.

Herunder findes bemærkninger til de enkelte visioner.

Ad 1) Reduktion af drivhusgasser fra landbruget og naturen:

Et af indsatsområderne i handlingsplanen i forhold til at reducere CO2 udledningen er at reducere drivhusgasser fra landbrug.

Her beskrives, at *"hvis Syddjurs Kommune skal blive helt klimaneutral i 2050, ville vi være nødt til at udfase husdyrproduktionen og udtage rigtig meget landbrugsjord fra dyrkning"*. Landboforeningen finder denne betragtning særdeles misvisende og snæversynet. Landbrugsprodukter produceret i Danmark har for både kød, mælk og planter et relativt lavt klimaaftryk sammenlignet med landbrugsprodukter i en lang række andre lande. Ikke mindst for de arealer og stalde, hvor der er en høj effektivitet. Vælger man at lukke landbruget i Syddjurs Kommune, så kan kommunen muligvis få et flot klimaregnskab, men det flytter det globale drivhusgasregnskab den forkerte vej.

Landboforeningen vil gerne pege på, at der tværtimod er brug for, at vores lokale landmænd er så effektive og ressourcebevidste som overhovedet muligt i deres produktioner. Landbrugets andelsselskaber som f.eks. Arla og Danish Crown er ligeledes med til at skubbe på landmændenes produktioner, da disse helt lokalt laver klimaregnskaber på bedrifterne, som viser landmændene deres potentiale for forbedringer.

Udtagning af lavbundsjord:

Syddjurs Kommune peger på udtagning af lavbundsjord som et effektivt virkemiddel.

Landboforeningen er enig i denne betragtning, og vi vil gerne indgå i samarbejde med kommunen om at få udtaget lavbundsjord, der hvor landmændene ønsker det.

Fra marginaljord til skov, eng og overdrev:

Syddjurs Kommune peger på, at landbruget kan opnå støtte til at gå fra intensiv drift på marginaljord til våde enge, overdrev eller skov.

Landboforeningen er enig i, at der findes støtteordninger til udtagning af lavbundsjord samt skovrejsning. Udfordringen er dog her pt., at størstedelen af Syddjurs Kommune pga. krav til vandoplade kun har adgang til økonomisk ringere støtteordninger.

Syddjurs kommune anfører, at den optimale effekt ift. CO₂-udledning fås ved at udtage drænedes arealer og rejse skov. Landboforeningen undrer sig over denne konklusion, da det i praksis vil være vanskeligt at sætte et areal under vand (afbryde dræning) og rejse skov på et og samme areal. Dertil kommer, at de marginale lavbundsarealer jo ligger i ådalene, hvor man af hensyn til landskabet heller ikke ønsker skov.

Landboforeningen er ikke bekendt med støtteordninger til at genskabe overdrev.

Ad 2) EI- og varmforsyning skal dækkes af vedvarende energi:

Syddjurs Kommune skriver, at vedvarende energianlæg, herunder vindmøller, solceller og biogasanlæg skal fremmes.

Landboforeningen vil gerne kvittere for dette, og vi anbefaler kommunen at arbejde for lokalt ejerskab til de kommende anlæg.

Landbruget er indenfor den grønne omstilling til fx biogas en nøgleaktør. Både i forhold til at levere råvarer (husdyrgødning og anden biomasse), og i forhold til at recirkulere den afgassede biomasse på markerne.

Ad 3) Klimatilpasse by og land:

Vi er klar over, at de bebyggede arealer pr. arealenhed scorer højt på kommunens værdikort, men også landbrugsproduktionen med deraf afledte værdier og arbejdspladser har en høj driftsøkonomisk og samfundsmæssig værdi. Særligt også i Syddjurs Kommune som har en betydende landbrugsproduktion.

Når vi taler om øget nedbørs betydning for landbrugsjord, taler vi også om vandafledning i vandløbene. For landbrugsjordens vedkommende tabes der ved en forhøjet vandstand ikke kun værdi ved oversvømmelse af de åløbsnære arealer. Også det drænedes opland kan blive påvirket negativt ved en permanent forhøjelse af vandstanden i vores åløbssystemer. Det er derfor vigtigt at sikre en tilstrækkelig god afvanding.

Landbruget vil derfor gerne opfordre til, at der tænkes i alternativer som f.eks. dobbeltprofiler og etablering af miniådale, hvor vandløbsfaunaen kan fungere ved lav vandstand, og markerne kan blive afvandet ved en højere vandstand i åen.

Til sidst vil vi pege på, at landbruget, hvis det gribes rigtigt an, kan være en del af løsningen. For at byer ikke får hele den øgede afstrømning med problemer til følge på én gang, vil det være relevant at beholde noget af overskudsnedbøren i åsystemets opland. Dette kan f.eks. gøres ved at reservere arealer til temporær opmagasinering af vand mod en passende betaling. Således vil nogle lodsejere, hvor det kan lade sig gøre, kunne dyrke vand i stedet for en anden afgrøde.

Ovenstående kræver dialog, gensidig fleksibilitet og helhedsorienterede løsninger. Det vil for eksempel være afgørende, at sådanne aftaler baseres på frivillighed, og at kommunen viser fleksibilitet i forhold til den samlede afvandingssituation for landbruget.

Med venlig hilsen



Hans Gæmelke

Formand for Djursland Landboforening